

de STEM van de LAATSTE BAZUIN

41e jaargang nr. 61, zomer 2015

*Driemaandelijke uitgave van de
Hersteld Apostolische Zendingkerk in Nederland*

Niet slechts voor een dag (naar Ps. 27)

*Slechts één ding begeer ik,
Heer en zal het zoeken,
wonen wil ik in Uw huis, o Heer.
Niet slechts voor een dag,
maar voor mijn hele leven
en ik uw lieflijkheden altijd zag.
Want Mijn Heiland is mijn
Licht, wat zou ik vrezen?
Al kwam een vijand in het zicht?
Hij blijft mijn vertrouwen
waard om te ontvangen.
Altijd Heer zoek ik nu Uw aangezicht.*

*Onderwijs uw weg
en wil mij verder leiden
Berg me in uw hut, waar ik ook ben.
Plaats me op een rots,
zodat ik ver kan kijken,
wachtend op de snelle openbaring
Gods.*

*Want Mijn Heiland is mijn
Licht, wat zou ik vrezen?
Al kwam een vijand in het zicht?
Hij blijft mijn vertrouwen
waard om te ontvangen.
Altijd Heer zoek ik nu Uw aangezicht.*

abe

COLOFON

Uitgeverij 'De Kandelaar'
Herenweg 7 bis
3513 CA Utrecht
Telefoon: 030 230 07 44
www.uitgeverijdekandelaar.nl

Redactie:

Hogerbeetsstraat 32
2242 TR Wassenaar
www.hazknederland.org
a.w.b@casema.nl
Telefoon: 030-603 28 98

Abonnementen worden gratis verstrekt.

Opgave 023-5285561
of via e-mail:
info@uitgeverijdekandelaar.nl
Overname van artikelen alleen
met toestemming, ongewijzigd
en met bronvermelding.

Redactie:

A.W. Berkhof
R.C. Boekhout
H. Kuipers

Hoofredactie: H.F. Rijnders

Productie en lay-out:

theologische uitgeverij
NARRATIO
Postbus 1006
4200 CA Gorinchem

ISSN: 1568 - 3419

Bij de voorplaat:
De kloostergang van de
Domkerk in Utrecht

Blust de Geest niet uit

Wat is Pinksteren? Dat is het feest van de uitstorting van de Heilige Geest. Dit feest wordt gevierd vijftig dagen na Pasen, nadat de Heer Jezus met Goede Vrijdag aan het kruis gestorven was en op de derde dag weer opstond uit de doden.

De Heer had Zijn bevelen aan de kerk gegeven. Hij had beloofd dat Hij de Trooster zou zenden en Die zou bij hen blijven tot in eeuwigheid (Jh.14:16). Na veertig dagen, met Hemelvaart, wordt de Heer van de aarde opgenomen. En op de vijftigste dag heeft Hij Zijn Geest uitgestort, Die ons in alle waarheid zou leiden. Deze Geest moet ook vandaag nog aanwezig zijn in de kerk.

Gaven moeten blijven

Wanneer de meeste gelovigen horen spreken over de gaven van de Heilige Geest, dan wordt men angstig; men is nogal eens bevreesd. Men is angstig voor het onbekende, iets dat wel bekend zou moeten zijn. Want de Heer heeft Zijn Geest aan de kerk

geschonken en die Geest moest blijven tot in eeuwigheid. Maar zonder verder onderzoek te doen, verwerpt men over het algemeen de gaven die aan de kerk gegeven zijn. Gods Woord leert ons echter dat deze gaven in de Kerk hadden moeten blijven. Zo verstaat men de Schriftplaatsen niet, waar duidelijk geleerd wordt dat aan het eind der tijden God de gaven van de Heilige Geest weer terug zou geven. De Heer heeft ook gezegd, waartoe de Heilige Geest zou worden gegeven: 'De Trooster, de Heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb' (zie ook Jh.14:16;16:13-15).

Arm geworden

Toen de Heilige Geest op de Pinksterdag werd uitgestort, sprak Petrus, dat dit de vervulling was van de aloude profetie van Joël (Hd.2:17-21). De genadegiften van God zijn onberouwelijk. Zo mocht de strijdende kerk van alle eeuwen pleiten op Gods trouw. Maar zij heeft het niet gedaan. Wij zien in de kerkgeschiedenis dat na de dood van de apostelen de gaven zo langzamerhand afnamen. Nadat de kerk zich onder de macht van de Romeinse staat had gesteld, zijn de gaven van de Heilige Geest vrijwel geheel verdwenen uit de Kerk. Men had de Geest uitgeblust. Precies datgene waar apostel Paulus al voor had

gewaarschuwd (1Ts.5:19). Dit is een betreurenswaardige achteruitgang in de genade geweest. Datgene wat de Spreukendichter had gezegd: 'Als er geen profetie is, wordt het volk ontbloot' (Spr.29:18a), was werkelijkheid geworden. Want zonder deze gaven is de kerk arm en blind en naakt. Wanneer men echter met anderen spreekt over het ontbreken van deze gave, dat dit een ernstig verlies is waardoor de Kerk arm is geworden, beweert men toch rijk te zijn, zoals wij dat lezen in Openbaring van Johannes: 'Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek' (Opb.3:17a). Dikwijls geeft men aan dat de gaven alleen maar voor de aanvang van de kerk gegeven waren. Waarop deze gedachten gegrond zijn, weten wij niet. Maar zeker niet op de Bijbel. De Trooster, de Heilige Geest zou blijven tot in eeuwigheid. Hij zou altijd bij hen zijn tot aan de voleinding der wereld. Hij zou bij hen blijven totdat het volmaakte zou zijn gekomen.

Nog geen volmaaktheid

Wij weten allen dat het volmaakte nog niet is gekomen. Ook zijn er mensen die zeggen dat wanneer God het nodig gevonden zou hebben, dat de gaven altijd in de kerk had moeten zijn, Hij ze ook wel altijd zou hebben geschonken. Op deze wijze wordt God aangewezen als Degene die de schuld heeft aan de armoede van het ontbreken. Maar Gods Woord leert ons duidelijk, dat overal en altijd, waar men de liefde van God niet acht, deze zich terugtrekt van mensen.

Van koning Saul lezen wij, toen hij tot ongehoorzaamheid vervallen was, dat God hem niet meer antwoordde, noch door dromen, noch door de Urim, noch door de profeten (1Sm.28:6).

Gods gaven zijn onberouwelijk. Maar wanneer men met vol schuldbesef Zich tot de Hem wendt, wil Hij graag wedergeven, wat men in ootmoed van de Heer begeert. Dan wordt het Woord van de Heer vervuld, aangaande het bidden om de Heilige Geest (Lc.11:10-13).

Late regen

God die alles van eeuwigheid weet en overziet, wat er plaatsvindt, zeker in Zijn kerk, heeft al in het Oude Verbond vastgelegd, dat Hij niet alleen de kerk de gaven van de Heilige Geest zou geven, maar ook dat Hij deze aan het einde der dagen zou terug geven. Om dit kenbaar te maken gebruikte de Heer de mond van de profeten, die spraken van een vroege en een spade (late) regen.

In het Nieuwe Testament en vooral in de brieven van apostel Paulus wordt zeer duidelijk gesproken over de gaven van de Heilige Geest. Het zijn zulke duidelijke woorden, dat men er niet over durft te zwijgen en toch wat summier over spreken wil.

Getuigen?

Vele mensen zijn de mening toegedaan, dat apostel Paulus met profeteren eigenlijk bedoeld heeft het getuigen van het christelijk geloof. Deze gedachtegang is niet juist, want de taak van de profeten was niet alleen getuigen, maar

zeer zeker ook het voorzeggen van hetgeen zou plaatsvinden, soms na eeuwen. Heeft de Heer Zelf niet gesproken, dat de Heilige Geest het toekomstige zou openbaren? Hoeveel waarde apostel Paulus aan het bezit van de geestelijke gaven hechtte, vinden wij opgetekend in 1Kor.12:1, 31; 14:1,39. Wanneer wij deze woorden lezen dan blijkt hieruit wel duidelijk, dat de waarde van de gave van profetie een waardevolle gave is en een blijvend bezit van de kerk moet zijn. Door lauwheid en ongeloof zijn de gaven verloren gegaan. Dat de Heer van de kerk ze weer zou geven wordt ons opgetekend in Opb.12:17. Op een andere plaats lezen wij immers: 'Want het getuigenis van Jezus is de Geest der profetie' (Opb.19:10b). Deze

woorden zijn geheel in overeenstemming met het Woord van de Heer, dat de Heilige Geest het uit het Zijne zou nemen en de Zijnen zou verkondigen. (Jh.16:13-15). Allen die de gave van profetie bezitten, zijn de monden van de Heer, die Zijn gedachten vertolken. In de brief van apostel Petrus lezen wij: 'Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat: want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken' (2Pt.1:21). Wanneer wij ons hart aan de Heer geven, dan zal Hij ons leven werkelijk vervullen door de Heilige Geest.

A. Hobé

Berea

(Hd.17:10-15)

Paulus had 's nachts uit Tessalonica (betekenis: 'overwinning van onjuistheid') moeten vertrekken omdat de Joden de stad in rep en roer hadden gebracht vanwege zijn prediking en hij kon de nieuwe christenen aldaar later schrijven: 'Toen wij bij u waren, zeiden wij u reeds, dat wij zouden verdrukt worden, zoals gij ook weet, dat geschied is' (1Ts.3:4). Paulus had zich ook ongerust gemaakt en vervolgt: 'Daarom kon ik het ook niet langer uithouden en zond hem (Timoteüs) om mij te vergewissen van uw geloof, of de verzoeker u misschien verzocht had en onze inspanning vruchteloos zou geworden zijn.' Maar Timoteüs bracht een goede tijding van hun geloof en liefde en de apostel constateerde,

zo 'zijn wij dan ook, broeders, bij al onze nood en druk, vertroost over u door uw geloof.' Eind goed, al goed, de prediking had door alle moeite heen, vrucht mogen dragen.

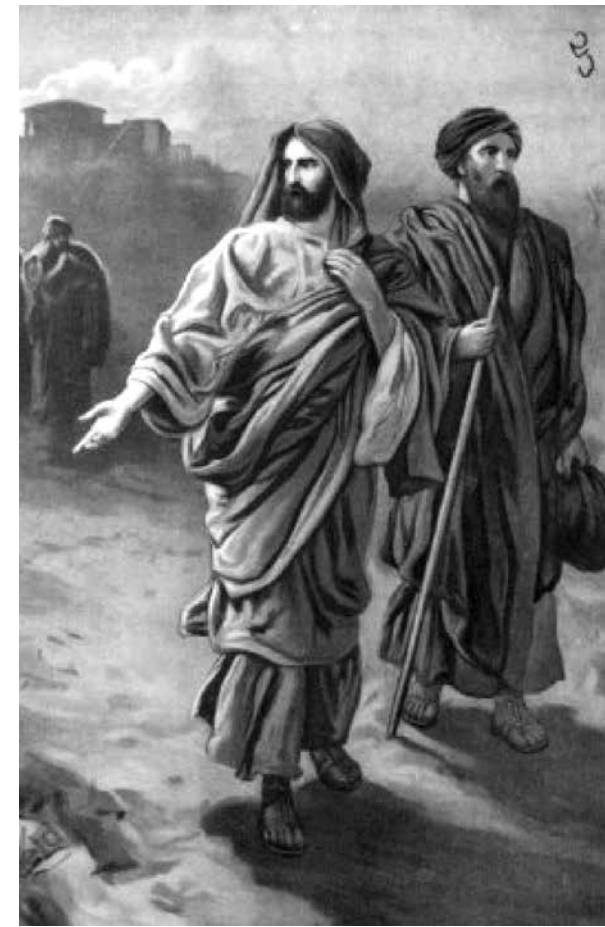
Toetsen

De plaats waar Paulus naar uitweek was Berea (betekenis: 'met veel water') en over de Joodse inwoners van deze plaats kon iets heel anders geschreven worden dan van hun volksgenoten in de plaats die net verlaten was: 'Dezen onderscheidten zich gunstig van die te Tessalonica, daar zij het woord met alle bereidwilligheid aannamen en dagelijks de Schriften nagingen of deze dingen zo waren.' Eigenlijk staat er in het Grieks dat ze van edele geboorte of inborst waren. Ze waren dus niet vooringenomen en ook ruimer in hun denken. Ze

verwierpen niet meteen wat Paulus leerde, maar men ging zijn woorden onderzoeken. Niet eventjes, maar dagelijks. Dat was nu edel, hoogstaand en wij kunnen er veel van leren. Ook wij horen open te staan voor anderen, want weten wij alles? We kunnen veel van anderen leren, maar dan moeten wij ook meteen net als de Bereanen de Schriften onderzoeken, of de zaken die wij vernemen wel Bijbels zijn. 'Toetst alles en behoudt het goede' (1Ts.5:21) leert de apostel. De uitleg van Gods Woord is zoals we weten niet altijd eenvoudig en verdient studie en voortdurende lezing van de teksten die ons overgeleverd zijn door de kerk der eeuwen onder Gods leiding en besturing. Hoe kunnen we staande blijven in het geloof als die Bijbel alleen maar een mooi boek in de boekenkast blijft? Gods wederstrever is erop gericht ons onderuit te halen op basis van onze zwakheden en aangezien hij een jaar of zesduizend ervaring heeft, weet hij precies wat te doen als we de kennis van Gods Woord niet onderhouden.

Afgodisch

De Joden uit Tessalonica bemerkten dat Paulus in Berea predikte. Ze waren zo vertoornd dat ze ook hier de scharen gingen 'opzetten en verontrusten'. Dat zullen ze wel op dezelfde wijze gedaan hebben als in hun eigen stad waar ze vertelden dat Paulus en de zijnen handelden in strijd met de geboden van de keizer door te beweren, dat er een andere koning, Jezus, was. Alsof zichzelf zich veel aan de keizer gelegen lieten liggen, want Joden

hadden een uitzonderingspositie in die tijd! Maar in het Romeinse Rijk van die dagen was de keizerverering afgodisch geworden. Het Rijk met zijn leider kreeg religieuze trekken. Er werden tempels opgericht waar de inwoners geacht werden eer en offers aan de goddelijke keizer te brengen. Deze verering gold als blijk van trouw aan Rome. Christenen die weigerden de keizer te offeren en hem goddelijke eer te bewijzen werden vervolgd vanaf keizer Nero (regeringsperiode: 54-68 n.C.) nadat Claudius daarvoor al 'alle Joden uit Rome had verbannen'

(Hd.18:2). De christenen eerden de keizer, maar niet als een god. Paulus schreef ca. 56 n.C. aan de christenen in Rome: 'Betaalt aan allen het verschuldigde, belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eerbetoon aan wie eer toekomt' (Rm.13:7). En de apostel Petrus schreef rond het jaar 63 n.C.: 'Eert allen, hebt de broederschap lief, vreest God, eert de keizer' (1Pt.2:17). De mens heeft de overheid te gehoorzamen, en aan allen 'die boven hem staan. Want er is geen overheid dan door God en die er zijn, zijn door God gesteld' (Rm.13:7). Hoewel men dus niets van de christenen te vrezen had, vielen zij zo uit de toon in de toenmalige maatschappij dat ze zelfs gedood werden, zoals door keizer Nero 'wegens haat jegens de mensheid'.

Vandaag

De gelovigen uit Berea lieten toen de Joden uit Tessalonica waren

gekomen 'terstond Paulus vertrekken in de richting van de zee'. Zijn begeleiders namen hem mee naar Athene (betekenis 'onzekerheid'). Hiervan weten we dat Paulus' geest 'geprikkel' werd 'toen hij zag, dat de stad zo vol afgodsbeelden was.' Er is niets nieuws onder de zon. Wat is Paulus' tijd vergelijkbaar met de onse! Is de wereld van heden niet vol met allerlei afgoden die alle vereerd worden door de mensen die geen weet (meer) hebben van de God van Abraham, Izaäk en Jakob? Lezen en horen we niet van christenen die op allerlei plaatsen in de wereld vervolgd worden en moeten vluchten? Hoe lang zal het nog duren dat dit ook hier in Europa zal gaan plaatsvinden? De antichristelijke leringen krijgen hoe langer hoe meer respons en we merken dat de opvattingen die christenen huldigen, steeds vaker worden aangevallen. Er komt een nieuwe leer aan, die door de

staten van Europa zal worden omarmd. Wanneer we daartegen zullen protesteren, zal geschieden wat ook in Tessalonica gebeurde: de scharen zullen worden verontrust; de overheid komt in het geweer en christenen zal worden verweten dat ze haat tegen de mensheid koesteren, omdat ze wijzen op Gods geboden, die men niet langer wil gehoorzamen. Men zal 'meer liefde voor genot dan voor God' hebben (2Tm.3:4) en de gezonde leer niet meer kunnen verdragen (2Tm.4:3).

Verkondig!

Betekent dit dat de Heer nog het geloof zal vinden als Hij wederkomt? Jawel, want Hij heeft nog duizenden behouden die de knie niet voor de afgoden zullen buigen. Die 'overwinning van onjuistheid' zoals Tessalonica betekende, zal slechts voor het oog zijn, want Gods dienaren zullen de plaatsen vinden waar ze veel water, het ver-

kondigde evangelie, zullen vinden bij mensen die bereid zijn hun vooroordelen aan de kant te schuiven en werkelijk te onderzoeken wat in dat geweldige Woord van God staat opgetekend. De oordelen Gods zullen komen en de onzekerheid der mensen alleen maar toenemen, totdat geschiedt wat opgetekend staat in Lc.21:25,26: 'Er zullen tekenen zijn aan zon en maan en sterren, en op de aarde radeloze angst onder de volken vanwege het bulderen van zee en branding, terwijl de mensen bezwijken van vrees en angst voor de dingen, die over de wereld komen. Want de machten der hemelen zullen wankelen.' Het is de tijd van de grote verdrukking, waaraan we kunnen ontkomen door trouw te blijven aan Gods Woord. 'Blijf in het geheiligd vierkant,' wordt ons regelmatig gezegd. En laten we niet stil blijven, maar net als de apostel Paulus in onze geest geprikkel' worden door alle antichristelijke zaken om ons heen. 'Hij hield daarom in de synagoge samsprekingen met de Joden en met hen, die God vereerden, en op de markt dagelijks met hen, die hij er aantrof' (Hd.17:17). Laten we blijven spreken met alle Godlovers en wie we ook maar treffen die wil horen naar wat 'is opgetekend ter waarschuwing voor ons (en allen die willen luisteren), over wie het einde der eeuwen gekomen is' (1Kor.10:11). De Heer geve daartoe de kracht en de wijsheid.

A.W. Berkhof

Steun aan Benjamin (Congo)

Broeders en zusters, sinds midden jaren tachtig van de vorige eeuw hebben wij een gemeenschap van geloofsgenoten in Congo. Met name in de hoofdstad Kinshasa, maar ook in het 400 kilometer oostelijker gelegen Sala en in het zuidelijker gelegen Bas-Zaïre zijn gemeenten en kleine groepen van broeders en zusters.

Gedenkende de woorden van Juda tot Zijn vader Jakob in Gn.43:8,9 'Ik zal borg voor hem (Benjamin) zijn,' hebben wij als gemeenteleden van de stam van Juda door de jaren heen borg gestaan voor onze broeders en zusters uit de stam van Benjamin (Congo). Dit hebben wij gedaan op het vlak van het apostolisch geloof, maar ook in het diaconale werk. Zo werd er

een aantal kleine diaconale projecten gestart.

Apostolische projecten

In Kinshasa zijn 5 gemeenten en in Sala 1 gemeente. Hier komen wekelijks enkele duizenden gemeenteleden bijeen om de erediensten te vieren, het geloof te belijden naar Hd.2:42. De kerkgebouwen zijn soms niet meer dan een houten omheining en een dak van golfplaten. Er staan enkele houten banken in en er is een liturgisch centrum met een altaar. Vaak staan de mensen achter in de ruimte, omdat er niet genoeg zitplaatsen zijn. De hoofdgemeente in N'Djili (Kinshasa) heeft echter wel een eigen stenen gebouw, waar ook het kerkelijk

bureau gevestigd is. Hoe schamel het onderkomen soms ook is, toch belijden onze broeders en zusters hun geloof met grote vreugde in deze gebouwtjes met grote vreugde. Het onderhoud van de gebouwen wordt ondersteund met financiële middelen uit Juda. Ook de plaatselijke dienaren worden met een kleine vergoeding ondersteund, zodat zij de vaak ver uit elkaar wonende gemeenteleden kunnen verzorgen.

Diaconale projecten

Het oudste project is het scholenproject. Het scholenproject is uitgegroeid tot een groot succes. Ongeveer 1600 leerlingen ontvangen nu onderwijs op diverse niveaus. Zo is er basisonderwijs, voortgezet onderwijs en beroeps-onderwijs mogelijk voor kinderen van diverse leeftijden. Het onderwijs staat open voor ieder kind of hij/zij nu lid van onze geloofs-gemeenschap is of niet.

Verder is er een aantal jaren geleden een landbouwproject opgestart. Er is een stuk land van 10 hectare groot aangekocht om te ontginnen en waarop gewassen geteeld kunnen worden. Dit project heeft nogal wat tegenslag gekend, maar inmiddels zijn de eerste gewassen (cassave-wortelknollen) geoogst.

Het laatste en misschien wel kleinste project is de medische post. Die bestaat uit niet meer dan enkele kasten met medicijnen voor, in onze leefomgeving, lichte ziekten en aandoeningen. In een land als Congo, waar ondervoeding en lage weerstand heerst

onder de mensen, kan elke lichte aandoening tot de dood leiden. Het project van de medicijnkast is daarom heel belangrijk voor de lichamelijke gezondheid van onze broeders en zusters en met name ook voor de kinderen.

De praktijk

Door de uitbreiding van de projecten dreigen deze ten onder te gaan aan hun succes. Daarnaast zijn de gemaakte afspraken in Congo niet altijd zeker. Zo werd bijvoorbeeld aan één van de scholen in de wijk Masina (een wijk in Kinshasa) de huur van het schoolgebouw opgezegd, nadat de school daar vele jaren gevestigd was en diende men binnen enkele maanden het schoolgebouw te verlaten. Er diende hals over kop nieuwe huisvesting gezocht te worden. De huur van dit onderkomen was bijna twee keer zo hoog als het eerste schoolgebouw, € 800 tegenover € 430 per maand. Het ging hier echter wel om 830 leerlingen en 38 leraren. Wij ondersteunen daarom ook deze gedwongen verhuizing.

Activiteiten en donaties in Juda

Alles bij elkaar hebben wij inmiddels een jaarlijkse begroting van € 60.000 als wij alle projecten en incidentele noden van de broeders en zusters in de stam van Benjamin willen ondersteunen. Daarvan is ongeveer € 40.000 structureel. We maken maandelijks tussen de € 3.100 – € 3.500 over naar de verschillende projecten in Congo. Om deze middelen te kunnen vergaren, hebben wij als gemeenschap diverse activiteiten

De nieuwe school in Kinshasa.

Binnenzijde school.

ontplooid. Al jaren wordt er in de gemeente Wageningen op de 2^e zaterdag in september een bazaar gehouden. Verder zijn er elk jaar straatcollectes in de gemeenten Haarlem en Nijkerk. Er worden garageverkoop georganiseerd op diverse plaatsen en men staat op Koningsdag en Bevrijdingsdag op straat om met verkoop van spulletjes onder de naam 'Handen in 1 voor Congo' geld op te halen. Gemeenteleden maken kerstkaarten, bewerkte zeepjes, kaarsen, kerststukjes, geven zumba-lessen, allemaal om geld op te halen voor onze broeders en zusters in Congo. De Heer zegent dit werk met grote zegeningen.

Verder geven velen donaties voor de diverse projecten, via periodieke donaties of via incidentele donaties. Soms krijgen wij een donatie uit andere organisaties of bedrijven. Een enkele keer werd er een donatie door het personeel

van een ziekenhuis gedaan. Een broeder en een zuster meldten onze projecten aan bij een plaatselijke wereldwinkel, die een donatie deed en ook een landelijke bank deed een donatie. Zo zijn velen van ons actief in het ondersteunen van onze projecten in Congo.

Meer steun nodig.

Door het succes van de projecten is er echter nog meer financiële steun nodig. En daarom hebben wij in deze Stem van de laatste Bazuin een machtigingskaart gevoegd. Deze kunt u zelf invullen met een donatie, maar u kunt ook uw buurman of buurvrouw of kennissen of familieleden vragen om onze projecten in Congo te ondersteunen. U kunt in alle oprechtheid zeggen dat elke euro naar de projecten gaat en dat vele mensen in Congo geholpen zijn met onze steun.

Het ondersteunen van behoeftige broeders en zusters was één van de pijlers van de eerste christengemeenten. Zij verkondigden niet slechts het geloof, zij toonden hun geloof in het delen van de goederen (Hd.2:45). Ook Paulus getuigt in enkele van zijn brieven, dat broeders en zusters uit diverse gemeenten in Griekenland geld en goederen verzamelden voor de arme broeders en zusters in Jeruzalem. Zij kenden hun arme broeders en zusters niet persoonlijk maar gaven toch geld en goederen tot steun in hun armoede (Rm.15:26).

Laten wij hun goede voorbeeld volgen ten gunste van onze broeders en zusters in Congo!

J.R.Misset

Verborgen ster...

Het 17^e boek in de Bijbel draagt de naam Esther. Dit betekent, afhankelijk van de taal waaruit je vertaalt, ster of verbergen. De combinatie hiervan heb ik maar meegegeven als titel voor deze bijdrage. In 2004 hebben we in de gemeente Utrecht een aantal gemeente-avonden gehouden met het boek Esther als onderwerp. De aanleiding hiervoor was een profetisch woord. Dit heb ik niet in mijn bezit, maar er is voldoende aanleiding om te veronderstellen dat de Heer ons maande om ons in dit boekje te verdiepen. Na de gehouden avonden mochten we vaststellen dat het een boekje is met een grote geestelijke inhoud en dat het ons zicht geeft op de toekomst maar ook op onze taak. En op de uitvoering van die taak lijkt het nogal eens te schorten gelet op de dagelijkse beslommeringen, de angst die we (niet hoeven te) hebben en hét argument van deze tijd: druk, druk, druk.

Het boek Esther kent in mijn Bijbel slechts 10 pagina's op een totaal van 1441. Opvallend is dat in dit boek de naam van God niet voorkomt. Dit geldt ook voor de woorden profeten, offers en gebeden. Juist dit zijn woorden die we heel vaak tegenkomen en uitgerekend nu niet. Esther lijkt een boek met een beschrijving van een aantal natuurlijke gebeurtenissen echter met een grote, geestelijke, boodschap. Dit is ook

logisch als je 2 Tm. 3 de verzen 16 en 17 leest: 'Elk van God ingegeven schriftwoord is ook nuttig om te onderrichten, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen zij, tot alle goed werk volkomen toegerust.'

Voorafschaduw

Het boek is een prachtige voorafschaduw van de tijd waarin we nu leven. Er is sprake van een viertal hoofdpersonen: Ahasveros, Mordechai, Esther en Haman. In dezelfde volgorde mogen we deze hoofdpersonen zien als beeld van God de Vader, God de Zoon, de bruidsgemeente van de Heer en de laatste als beeld van de grote tegenstrever: satan, de macht der duisternis.

In het eerste hoofdstuk zien we dat koning Ahasveros, die een groot rijk bestuurt van 127 (!) gewesten als beeld van de gehele wereld, een feestmaal wil aanrichten. Uit de gebruikte materialen (de verzen 5 tot en met 7) blijkt de macht van de koning. Dit feest is voor alle rangen en standen, maar er is geen sprake van dwang. Men heeft dus de vrije keus om de uitnodiging van de koning te accepteren. Is het in het geloof niet net zo? De Heer wil zich aan ons bekend maken; het is aan ons of wij dit geloven en aanvaarden. Uiteraard wil de koning zijn geliefde koningin Vashti ook op dit feest hebben. Zij wordt

hiertoe nadrukkelijk uitgenodigd. Hierbij is sprake van het feit dat de 7 hovelingen die in persoonlijke dienst van de koning stonden de uitnodiging verzorgden. Deze 7 hovelingen mogen wij benoemen als de gaven van de Heilige Geest die wij nu ook kennen. De koningin weigert echter om te komen en, erger nog, zij richtte haar eigen feestmaal aan. Op grond hiervan wordt zij verstoten. Hierin mogen wij het oude Joodse volk zien dat de Heer (nog) niet aangenomen heeft (maar ook de algemene christenheid met haar eigen leringen en ordeningen).

Door deze weigering is het heil tot de heidenen gekomen en het betekent zeker niet dat het oude volk Israël verstoten is. Lees hier Rom. 11 in zijn geheel nog eens op na. Een prachtige voorzegging voor Israël maar ook een waarschuwing voor ons dat wij geënt zijn op de takken Israëls en hoe wij hiermee om moeten gaan, ook nog in deze tijd.

De (op)komst van Esther

De weigering van de koningin impliceert ook dat er een nieuwe koningin moet komen. In het tweede hoofdstuk wordt de aanpak nauwkeurig omschreven en zien we Mordechai naar voren komen. Hij is de pleegvader van Esther en is zeer zorgzaam hetgeen blijkt uit vers 11: 'En iedere dag opnieuw wandelde Mordechai voor de voorhof van het vrouwenhuis om te vernemen, hoe het met Ester ging en wat er met haar zou gebeuren.' Hij laat ook ons niet als wezen. Zie Joh. 14: 15-20. Als type van Jezus

Christus brengt hij Esther, als type van de bruidsgemeente, naar God de Vader. Zoals bekend is het ook nu nog de opdracht van de apostelen (gezonden) om de kinderen Gods als een reine maagd aan Hem voor te stellen. Dat wil zeggen niet bevlekt met onreine zaken. In het hierboven weergegeven vers 11 lezen we dat er sprake is van dagelijkse verzorging. Hiermede zien wij ook Ps. 27 vers 10 in vervulling gaan: 'Al hebben mijn vader en moeder mij verlaten, toch neemt de Here mij aan.' We zien in hoofdstuk 2 nog een aantal opmerkelijke zaken waar wij van kunnen leren. Esther heeft 7 dienaressen, ook hier weer het beeld van de Heilige Geest, en zij laat zich leiden. D.w.z. zij doet wat Mordechai van haar vraagt. Zo deelde zij volgens vers 10 niets niets over haar afstamming mede omdat Mordechai dit geboden had. Wat was haar afstamming? Zij was een bannelinge (volgens vers 6 was zij weggevoerd) en dus verkeerde zij in een positie van vernedering! Hoe zou zij later verhoogd worden. Wij lezen later dat dit moment door Mordechai bepaald wordt..... Ook werd zij gedurende langere tijd behandeld ofwel voorbereid volgens vers 12: 'Wanneer nu een meisje aan de beurt was om bij koning Ahasveros te komen, nadat zij gedurende twaalf maanden aan de voor de vrouwen geldende bepalingen onderworpen was geweest – want de tijd voor het gebruik van de schoonheidsmiddelen werd aldus ingedeeld: zes maanden met mirreolie en zes maanden met balsam en schoon-

Esther en Mordechai naar Aert de Gelder.

heidsmiddelen der vrouwen.' Zo wil de Heer (ook nog in deze tijd) Zijn bruid versieren conform het woord der profetie. Laten wij leren van de houding van Esther. Nog een korte opmerking over de verblijfplaats van Mordechai. Deze verbleef aan de poort van de burcht. Een burcht is een toevluchtsoord omringd door muren; dit is het beeld van de bediening. Zoals Mordechai waakte over Esther waakt Christus over ons.

Kwade machten: toen en nu

In hoofdstuk 3 zien we de macht van het kwaad gepersonifieerd in Haman, een afstammeling van Agag de koning der Amalekieten. Deze Haman bekleedde een zeer hoge positie. Vergelijk Lc. 4 vs. 6: 'En de duivel zeide tot Hem: U zal ik al deze macht geven en hun heerlijkheid, want zij is mij overgegeven, en ik geef haar wie ik wil.' Alle groten der aarde buigen voor deze Haman, maar Mordechai doet dit niet. Hij weigert voor het kwaad te buigen laat staan dit

aan te nemen. Inmiddels heeft hij ook zijn afkomst bekend gemaakt. Al spoedig heeft Haman het plan opgevat om Mordechai en zijn gehele volk om te brengen. Omgezet naar deze tijd zien we ook allerlei vervolgingen en pogingen om de christenen en Zijn volk tot zwijgen te brengen. Zoals toen wordt dit ook nu toegelaten. Dit betekent niet dat het plan van de macht der duisternis volledig uitgevoerd zal worden. God Zelve zal bepalen wanneer het einde daar en de redding zullen zijn. Wel mogen we hierin de lijdensweg herkennen die gegaan moet worden en waardoor we gelouterd worden. Dat we hierdoor verward zijn en in beroering (zie vs. 15 van hst. 3) moge duidelijk zijn. Ook dit zien we duidelijk terugkomen in onze tijd. In hoofdstuk 4 zien we de diepe rouw bij Mordechai om wat zijn volk te wachten staat. Bij Jezus Christus was het niet anders. Esther wil de rouwklederen waarin Mordechai zich gekleed heeft wisselen

hetgeen geweigerd wordt door Mordechaï. Ook de discipelen van Christus konden Zijn lijdensweg niet begrijpen ('Dit zal geenszins geschieden' sprak Petrus in Mt. 16 vers 22). Mordechaï maant Esther om tot de koning te gaan '...en haar te kennen gaf, en haar gebod, dat zij tot den koning ging, om hem te smeken, en van hem te verzoeken voor haar volk'. Worden wij zo ook niet opgeroepen tot God te gaan om Zijn genade af te smeken en onze voorbede te doen? Ook wij worden gemaand om naar buiten te treden en de schatten niet voor onszelf te houden. Zie Mt 25 de verzen 14 t/m 30. Dit kunnen we alleen doen door en via onze Middelaar de Heer Jezus Christus. En nu zien we in het boekje Esther voor het eerst twijfel bij Esther. Er is huiver om tot de koning te gaan. In ons geval op de juiste wijze tot God de Vader. Wij mogen cq. moeten van Hem getuigen en over Hem spreken en in de aanbedende dienst tot Hem gaan. Hiertoe dienen wij de bekende angst en onzekerheid af te leggen. Wij mogen en kunnen het heil niet alleen voor onszelf houden. Hebben wij geen twijfel of iets wat daar op lijkt als de Heer ons door Zijn woord aangeeft hoe wij moeten handelen? Zijn wij niet verblijd en verheugd Hem te mogen kennen en deze schat met anderen te mogen cq. moeten delen? Lees de opdracht (het is nadrukkelijk géén verzoek) van Mordechaï in hst. 4 vs. 12 – 14: 'Toen men Mordechaï dit bericht van Ester had medegedeeld, zeide Mordechaï, dat men Ester antwoorden moest: Beeld u niet in, dat gij alleen van al

de Joden ontkomen zult, omdat gij in het paleis des konings zijt. Want, als gij in deze tijd blijft zwijgen, dan zal er voor de Joden wel van andere zijde redding en uitkomst opdagen, maar gij en uws vaders huis zult omkomen, en wie weet, of gij niet juist met het oog op deze tijd de koninklijke waardigheid verkregen hebt.' Uiteindelijk stemt Esther in en vraagt het volk om voordát zij naar de koning gaat 3 dagen te vasten. Dit is het beeld van onthouding en verootmoediging. Jesaja 58 geeft ons een toelichting wat dit inhoudt en hoe wij hiermee om dienen te gaan. Kort samengevat: voortdurende reiniging en heiliging. Ook dit horen wij regelmatig in het profetisch woord doorklinken. Hoe moeilijk is het niet om hieraan vast te houden ondanks de goede en oprechte bedoelingen. Laten we ons echter vastklampen aan hetgeen opgetekend staat in Js. 58 vs. 9a: 'Als gij dan roept, zal de Here antwoorden; als gij om hulp roept, zal Hij zeggen: Hier ben Ik.' Een prachtige belofte. De Heer hoeft niet te bewijzen dat Hij Zijn beloften waarmaakt want dat heeft Hij al zo vaak gedaan, ook nog in onze tijd. Laten wij elke dag in ons leven bouwen en vertrouwen op Degene die ons wil geven wat goed, nodig en nuttig is. Ook het boek Esther is hier een levende onderbouwing van. Wij dienen ons bewust te zijn van de positie die wij, uit genade, mogen bekleden maar die ook verplichtingen met zich meebrengt zodat ook anderen horen van de heilsboodschap. (wordt vervolgd)

R.C. Boekhout

Spugen

Zoals wij weten zijn alle ziekte en lichamelijke ellende een gevolg van de zonde. Onze zwakheid wordt ook telkens in de Bijbel een beeld van onze geestelijke onreinheid en verdorvenheid genoemd. Bovendien weten wij dat bijvoorbeeld de ziekte van melaatsheid onder Israël deze bijzondere betekenis al vroeg in de geschiedenis had, want dat blijkt wel uit de vele voorschriften, die God in Zijn wet aangaande de melaatsen en de behandeling van gereinigden gaf en dat dit alles heen wees naar de vreselijke smet der zonde en tot de geestelijke staat van dood, waarin de zondaar gekomen is (Lv.13,14). Zonder nu uitvoerig deze verschrikkelijke ziekte te beschrijven, weten wij, dat iemand met melaatsheid als een levende dode werd behandeld. Wij lezen dat in Nm.12:12 waar de melaatsen uit het midden van het volk gebannen werden, omdat aanraking met een melaatse maakte, dat iemand, evenals dat met een lijk het geval was, onrein was. De bepalingen van de Wet wijzen daar ook heen; want zij moesten rouwklederen dragen, het gelaat omwinden, en door het roepen van "onrein, onrein" hun medeburgers van hun tegenwoordigheid kennis geven. Men zag dus in hen het beeld van de onreinheid van zonde. Zij waren in hun ogen een toonbeeld van de toorn van God, want zo stelde men, dat de Heilige God de onreinen uit

Zijn heiligdom en gemeenschap van Zijn volk verbande.

Voorschriften

In het eerste stadium van de ziekte werd genezing nog wel mogelijk geacht, maar als het verder als een gifstof ook het bloed verdoerf, dan werd meestal die mens als verloren beschouwd. Aäron bad voor Mirjam: 'Laat haar toch niet zijn als een doodgeborene, wiens vlees reeds half vergaan is, wanneer hij uit de schoot zijner moeder komt.' En als wij over het geval van Naäman, de Syriër, lezen, die melaats was, dan reageert de koning van Israël op de brief van Naäman met het scheuren van zijn klederen en de woorden, 2Kn.5:7: 'Ben ik God, om te kunnen doden en levend maken, dat deze man een boodschap tot mij zendt om een man van zijn melaatsheid te verlossen?'

Natuurlijk waren de voorschriften, zoals wij die vinden in Lv.13 en 14, niet uitsluitend van godsdienstige of zedelijke betekenis, want in de wetten van God toont Hij ook te zorgen voor de lichamelijke welstand van Zijn volk; ook hierin komt de tederheid van Gods liefde aan de dag. Echter zien wij vooral in deze ziekte meer het beeld van de dood als bezoldiging der zonde. De voorschriften over de reiniging, Lv.14:4-8, bewijzen ook deze stelling, en spreken van ontzondiging en wegneming van schuld

en smet voor God. Was iemand genezen van de ziekte, dan moest de priester, de dienaar van God, onderzoeken of de zieke werkelijk genezen was. Door een plechtige reinigingsdaad werd hem dan de toegang tot het maatschappelijk leven weer ontsloten. Maar na de eerste vertoning aan de priester moest hij nog 7 dagen wachten; dan moest hij op de 7e dag al zijn haar afscheren, zijn kleding wassen, zich baden, om op de 8e dag de voorgeschreven schuld-, zond-, en brandoffers te brengen, en door herhaalde wijding weer opgenomen te worden in het volk van het Verbond. Dan werd hij ook weer toegelaten tot de gemeenschap met God en hersteld in de priesterlijke voorrechten van het volk des Heren. In elk opzicht wordt een genezen melaatse dus behandeld als één die onrein en schuldig is geweest, en alleen door reiniging en schuldvergeving weer een plaats ontving in Gods huis en in het midden van de gemeente. Alleen door verzoening wordt de genezing een volkomen feit.

Bespuugd

Dit zien wij ook in het geval van Mirjam. Zij wordt genezen na belijdenis van schuld, maar hoewel zij dadelijk volledig gereinigd is, valt zij toch ook onder de wet, maar niet als een blijde genezene, die nog een korte beproevingstijd moet doornaken, maar als een, die openlijk de schande van haar daad moet dragen. Wat zij gedaan heeft en waarvoor zij gestraft werd, moet openbaar worden. Die schande is vergelijkbaar met de

situatie dat haar vader haar in het openbaar in het gezicht spuwt, wat de grootst denkbare vernedering is (Nm.12:14). Want iemand in het gezicht spugen is een teken van grote verachting, zo lezen wij in Job 30:10, Js.50:6 met verwijzing naar o.a. Markus 14:65, waaruit blijkt dat ook onze Heer Jezus Christus dit ondergaat. Hij wordt onschuldig bespuwd en vernederd. En wanneer dit in het openbaar gebeurt, is de vernedering alleen nog maar groter. Zeker vreselijk als een vader dit doet bij zijn eigen kind, want dan is er sprake van de grootst denkbare verachting. Overigens vinden wij in de Bijbel geen voorbeelden waar een vader dit ook daadwerkelijk doet. Wel moet iemand, die een leviraats-huwelijk weigert deze smadelijke en vernederende behandeling ondergaan (Dt.25:9). Het recht op persoonlijke waardigheid, volgens Dt.25:1-3, wordt dan opzij gezet voor de wetsplicht jegens een overleden broer. In vers 9 lezen wij: 'Dan zal zijn schoonzuster voor de ogen der oudsten bij hem gaan staan, hem zijn schoen van de voet trekken, hem in het gelaat spuwen en aldus betuigen: Zo zal men de man doen, die het huis van zijn broeder niet bouwt.'

Reinheid

Bij uitstek zien wij in de onreinheid door melaatsheid de gruwel van de zonde, niet alleen maar van één mens, maar in deze geheel de openbaring van de algehele verdorvenheid van de zondaren voor God. Ja, van een gans mensengeslacht. Toen onze Heer

Jezus Christus kwam en ook de melaatsen reinigde, toont Hij daar niet alleen Zijn natuurlijke almacht mee, maar geeft Hij ook ons een teken, ook vandaag de dag nog, dat Hij gekomen is om de schuld en de smet van de zonde weg te nemen en te redden uit de dood in al zijn verschrikkelijke omvang. Hij neemt de schuld en de smet der zonde op Zich om ons zo te herstellen in de gemeenschap met de levende God.

De Heer wil dat wij gezond worden en blijven, en Hij wil met ons in gemeenschap treden en dat ook altijd blijven. Hij maakt rein en neemt de macht van de dood weg en heft het oordeel van God op. Dat geloven wij. Want de Heer

God. Maar niet om met ons om te komen, maar om ons te redden. Van Zijn verzoenend lijden en sterven, waardoor Hij aan Gods recht voldoet en de schuld betaalt, en het oordeel wegneemt, zodat Hij uit de doden mag verrijzen, heeft Hij ook ons door Zijn kracht uit de dood, de eeuwige dood getrokken. En zelfs deze kracht, deze aanraking met Hem, zal maken dat wij Hem gelijk zullen zijn, dat zelfs ons onrein, verderfelijke lichaam aan het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig zal worden bij Zijn wederkomst.

Jezus redt

Verstaan wij de belofte in de redding en reiniging van de melaatse,

Jezus heeft de heerlijkheid van de hemel verlaten om op deze aarde te komen en is ons in alles gelijk geworden, behalve de zonde. In Zijn neerbuigende liefde heeft Hij ons vlees en bloed aangenomen en wordt om ons tot zonde gemaakt, geboren uit een maagd, geworden onder de Wet, daalde Hij tot ons af en is naast ons komen staan in de onreinheid van deze wereld, onder de vloek en het oordeel van

dan weten ook wij wie de Enige is, Die ons gereinigt heeft en ons reinigen kan. Och, dat wij dan werkelijk geraakt zijn door Woord en Geest van de Zaligmaker, want dan zullen alle bedenkingen en twijfel ophouden. Ja, dan zullen wij ons geheel en al aan de Heer Jezus Christus overgeven en aan Hem ons toevertrouwen. Dan openbaart de Heer Zich stellig als de Redder van zonde, schuld en

dood; ja, als de Schenker van het eeuwige heerlijke leven. Zwiigen wij niet tegenover de priesters van Jeruzalem over onze genezing, ja, laten wij de christenheid en iedereen weten, dat Jezus redt en dat wij de wondere bewijzen daarvan zijn. Wij zijn gereinigd door Zijn Woord, Zijn Hand is op ons en laat dit openbaar worden. Deze gehoorzaamheid vraagt de Heer van ons om zo waarlijk een bewijs van dankbaarheid te mogen zijn. Onszelf offerende aan de Heer in wederliefde, daarmee onze gezondheid toeschrijvende aan God door Jezus Christus, geopenbaard door de Heilige Geest. Ja, onze genezing is het getuigenis,

dat Christus is gekomen en dat Hij staat te komen op de wolken des hemels. Hij is gekomen om alle ellendigen te redden, om de onreinheid van alle zonde weg te nemen, om iedereen te verlossen van de dood, bovenal om ons te herstellen in de gemeenschap met God en als Zijn kinderen erfgenamen te maken van de eeuwige zaligheid. 'Kom tot Uw Heiland en toef langer niet.' Wees vurig van geest, ja, heet en niet koud of lauw, opdat de Heer ons niet uit Zijn mond zal spugen (Op.3:14-16). Maar geven wij dat zuivere getuigenis in woord en daad: Maranatha. Amen.

H. Kuipers

Over het koperen wasvat

Van het koperen wasvat vinden we geschreven in Ex.30:17-21, waar ook vermeld staat dat Mozes het moest plaatsen tussen het brandofferaltair en de tent der samenkomst. Wanneer Aäron en zijn zonen, de priesters dus, de tabernakel binnen wilden gaan, bijvoorbeeld om het vuuroffer in rook te doen opgaan, moesten zij zich vooraf met het water uit het koperen vat wassen, opdat zij niet zouden sterven. Alleen gereinigd mochten zij hun werk verrichten. Het koperen vat heeft de algemene betekenis dat we alleen met gereinigde harten en gewetens God mogen dienen. In profetische

betekenis wijst dit heen naar de doop met water, die ons reinigt van gepleegde zonden en van de erfzonde.

Prediking

Het koperen wasvat heeft echter ook een liturgische betekenis. Waar in de oudtestamentische eredienst alleen de priesters onderworpen waren aan het gebod der reiniging, omdat zij alleen het Heilige mochten betreden, terwijl Levieten en volk in de voorhof moesten blijven, geldt in het nieuwe verbond dat de hele gemeente uitverkoren en priesterlijk is (1Pt.2:9). Dat betekent echter niet dat iedereen gemachtigd is

Een wassing bij het koperen wasvat.

priesterlijke taken uit te voeren: 'Niemand matigt zichzelf die waardigheid aan, doch men wordt ertoe geroepen door God, zoals immers ook Aäron,' luidt Hbr.5:4. Nochtans geniet de hele gemeente het voorrecht het Heilige te betreden en mede de voorbede te doen en het H. Avondmaal te ontvangen. Daarom moet de hele gemeente zich wassen in het water van het koperen wasvat. Wat is nu de betekenis van dit stuk gerei, het genademiddel waarmee God onze voortdurende reiniging bewerkt en we Hem op welgevallige wijze kunnen dienen in Zijn huis? Op verschillende plaatsen in Gods Woord is het antwoord op deze vraag gegeven. In Jh 15:3 lezen we: 'Gij zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb,' terwijl de apostel Paulus in Ef.5:25-27 het volgende formuleert: 'Christus (heeft) zijn gemeente liefgehad en

Zich voor haar overgegeven, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord, en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zo dat zij heilig is en onbesmet.' De lezing en prediking van het evangelie is dus het tegenbeeld van het koperen wasvat.

Van de vrouwen

We lezen in Gods Woord dat de bouwmeester Besaleël het koperen wasvat voor de tabernakeldienst maakte van de spiegels der vrouwen 'die bij de ingang van de ontmoetingstent samengestroomd waren' (Ex.38:8 NBV). Dat de vrouwen mede verantwoordelijk waren voor het geheel van de tabernakel vinden we ook in Ex. 35:25,26: 'Iedere vrouw, die kunstvaardig was, spon eigenhandig en zij bracht het gesponnene,

het blauwpurper, roodpurper, scharlaken en het fijne linnen. Alle kunstvaardige vrouwen, wier hart haar daartoe dreef, sponnen het geitenhaar.' Zo is de gehele gemeente, mannen en vrouwen, medeverantwoordelijk voor de opbouw van de kerk van Christus, terwijl we hier ook al een voorafschaduwing zien naar het profeteren, dat ook door vrouwen geschiedt.

Niet alleen profeteren, maar natuurlijk ook het met elkaar zingen, of zoals Kol.3:16 vermeldt: 'Het woord van Christus wone rijkelijk in u, zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terechtwijst en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, Gode dank brengt in uw harten.'

Reiniging

Dat de prediking van het evangelie een reinigende werking heeft en een bijzonder doel teweegbrengt, blijkt ook uit het materiaal waarvan het gemaakt was, namelijk de koperen spiegels der vrouwen. Jakobus leert hieromtrent het volgende: 'Legt dus af alle vuilheid en alle uitwas van boosheid en neemt met zachtmoedigheid het in u geplante woord aan, dat uw zielen kan behouden. En weest daders des woords en niet alleen hoorders: dan zoudt gij uzelf misleiden. Want wie hoorder is van het woord en niet dader, die gelijkt op een man, die het gelaat, waarmede hij geboren is, in een spiegel beschouwt; want hij heeft zich beschouwd, is heengegaan en heeft terstond ver-

Spiegel uit Bijbelse tijden.

geten, hoe hij er uitzag. Maar wie zich verdiept in de volmaakte wet, die der vrijheid, en daarbij blijft, niet als een vergeetachtige hoorder, doch als een werkelijk dader, die zal zalig zijn in zijn doen' (Jk.1:21-25). De prediking hoort een spiegel te zijn, waarin de gemeente haar ware toestand herkennen kan en dan vooral wat haar nog ontbreekt aan volmaking. Die kennis is noodzakelijk om onze daden te kunnen veranderen, zoals de apostel Jakobus ook bedoelt, wanneer hij oproept niet slechts naar het evangelie te luisteren, maar vooral aan de oproep ervan te voldoen: gerechtigheid te betrachten en liefde te verspreiden.

Loutering

Wat spreekt Gods Woord in Js.1:16-18: 'Wast u, reinigt u, doet uw boze daden uit mijn ogen weg; houdt op kwaad te doen; leert goed te doen, tracht naar recht, houdt de geweldenaar in toom, doet recht aan de wees, verdedigt de rechtszaak der weduwe. Komt toch en laat ons tezamen richten, zegt de Here; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.' Hiervoor had de Heer geconstateerd dat er verkeerde offers werden gebracht: 'Gaaf niet voort met huichelachtige offers te brengen; gruwelijk reukwerk is het Mij; nieuwe maan en sabbat, het bijeenroepen der samenkomsten. Ik verdraag het niet: onrecht met feestelijke vergadering' (vs.13). De gemeente wordt teruggeroepen uit het heiligdom om zich te bezinnen

op de ware aanbidding Gods. Zijn wij het die met onreine handen en voeten (die beide moesten worden gewassen en wijzen op gedrag en wandel van de gelovige) het heiligdom betreden hebben? Heeft God een gerechtvaardigde aanklacht tegen ons? Dan moeten wij ons eerst laten reinigen. Hoor, wat Maleachi hierover mag profeteren (in 3:1-4): 'Plotseling zal tot zijn tempel komen de Here, die gij zoekt, namelijk de Engel des verbonds, die gij begeert. Zie, Hij komt, zegt de Here der heerscharen. Doch wie kan de dag van zijn komst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen, Hij zal hen louteren als goud en als zilver, opdat zij de Here in gerechtigheid offer brengen. Dan zal het offer van Juda en van Jeruzalem de Here aangenaam zijn als in de dagen vanouds en als in vroegere jaren.' Dan zal Zijn werk nog gewerkt kunnen worden, waartoe ook de engel van de gemeente van Laodicea opgeroepen wordt en de hele geestelijkheid zich mag weten aangesproken en allen die zich geestelijk wensen. De bruidsgemeente heeft zich op te maken en te versieren voor haar komende Bruidegom. Die versiering bestaat uit een 'reine en godvrezende wandel' met 'de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God' (1Pt.3:2,4).

A.W. Berkhof

kapel van de gemeente Amsterdam

De erediensten worden op zondag gehouden te:

Amersfoort	Banckertstraat 3	10 en 17 uur
Amsterdam	Burg. Röellstraat 199	10:30 en 17 uur
Arnhem	Uitzichtkerk, Zaslaan 22	10 en 17 uur
Enkhuizen	Zuiderhavendijk 25	10:30 en 17 uur
's-Gravenhage	Willemstraat 69	10 uur en (17 uur 2e en laatste zondag v.d. maand)
Groningen	Geulstraat 14	10 uur
Haarlem	Wilhelminastraat 21	10 en 17 uur
Utrecht	Herenweg 7	10 en 17 uur
Wageningen	Churchillweg 138, hoek Kolkakkerweg	10 en 16:30 uur
Zierikzee	Lutherse kerk	10 uur
	Gat van West-Noord-Westen	tweemaal per maand
Hersteld Apostolische Zendingkerk		
Correspondentieadres: H.F. Rijnders, Hogerbeetsstraat 32, 2242 TR Wassenaar		